

Miyokard ?nfarktüs Boyutsal De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Miyokard ?nfarktüs Boyutsal De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26137>

Özet

Miyokard ?nfarktüs Boyutsal De?erlendirme Ölçe?i (TR-MIDAS), Miyokard ?nfarktüsü (MI) geçirmi? bireylerin ya?am kalitesi üzerindeki fiziksel, psikolojik ve sosyal etkileri multidimensiyonel olarak de?erlendirmek amac?yla Türkçe'ye uyarlanm?? ve geçerlik/güvenirlik çal??mas? yap?lm?? bir psikometrik araçtır. Ölçek, hastalar?n MI sonrası deneyimlerini kapsaml? bir ?ekilde inceleyerek, hem?irelik ve kardiyovasküler hem?irelik alanlar?nda bireyselle?tirilm? bak?m planlar?n?n olu?turulmas?na yard?mc? olmay? amaçlamaktadır.

TR-MIDAS'?n uyarlama çal??mas?, Hilal Uysal ve ?erife Özcan taraf?ndan 2011 y?l?nda gerçeletirilm? olup, orijinal ölçe?in Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu ortaya koymu?tur. Bu ölçek, MI sonrası hastalar?n ya?ad??? zorluklar? tanımlama ve müdahale gerektiren alanlar? belirleme konusunda klinisyenlere önemli veriler sunar.

Anahtar Kelimeler

Miyokard ?nfarktüs Boyutsal De?erlendirme Ölçe?i, TR-MIDAS, Miyokard ?nfarktüsü, Ya?am Kalitesi, Psikometrik De?erlendirme, Kardiyak Rehabilitasyon, Kardiyovasküler Hem?irelik

Yazarlar

Hilal Uysal, ?erife Özcan

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, Miyokard ?nfarktüsü (MI) geçirmi? hastalar?n ya?am kalitesini ve MI'n?n yol açt??? çok boyutlu etkileri ölçmektir. Ölçek, MI sonrası hastalar?n fiziksel k?s?tl?lıklar, duygusal tepkiler (anksiyete, depresyon) ve sosyal i?levsellikteki de?i?iklikler gibi farklı boyutlardaki zorluklar?n? saptamak için tasarlanm??tır.

Ölçe?in geli?tirilmesi ve Türkçe'ye uyarlanması, özellikle Türkiye'deki klinik ortamlarda MI hastalar?n?n ihtiyaçlar?n? standart ve güvenilir bir araçla de?erlendirme ihtiyac?ndan do?mu?tur. Böylece, sa?lık profesyonelleri hastalar?n iyile?me süreçlerini daha objektif takip edebilir ve uygun rehabilitasyon programlar?n? planlayabilirler.

Yap? (Konstrukt)

Miyokard ?nfarktüs Boyutsal De?erlendirme Ölçe?i, MI sonrası hastalar?n deneyimlerini çok boyutlu olarak ele alır. Ölçe?in ölçtü?ü temel yap? (konstrukt), hastal???n bireyin ya?am?n?n çe?itli alanlar? üzerindeki algılanan etkisidir. Bu yap? genellikle a?a???daki ana boyutlar? içerir:

Fiziksel ??levsellik: MI sonrası fiziksel aktivite k?s?tl?l?klar? ve semptomlar?n yönetimi.

Psikolojik Durum: MI'a ba?l? geli?en duygusal tepkiler, stres, anksiyete ve depresyon seviyeleri.

Sosyal ??levsellik: Aile, i? ve sosyal çevre ile ili?kilerde ya?anan de?i?iklikler ve k?s?tl?l?klar.

Ölçek, bu boyutlar? bir araya getirerek hastan?n genel iyilik halini ve adaptasyon düzeyini bütüncül bir ?ekilde de?erlendirmeyi sa?lar. Bu çok boyutlu yakla??m, tek ba??na fiziksel iyile?meye odaklanan geleneksel ölçüm araçlar?n?n eksikliklerini gidermeyi hedefler.

Geçerlik

TR-MIDAS'?n geçerlik çal??malar?, ölçe?in Türk kültürüne uyumunu ve ölçmek istedi?i yapıyı do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir. Yapılan uyarlama çal??mas?nda (Uysal & Ozcan, 2011), ölçe?in yapısal geçerli?i için faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r.

Geçerlik de?erlendirmesi, ölçe?in orijinal yapı?s?na benzer boyutlar? korudu?unu teyit etmi? ve maddelerin ilgili faktörlere yüksek yükler verdi?ini ortaya koymu?tur. Bu bulgular, TR-MIDAS'?n MI hastalar?n?n çok boyutlu ihtiyaçlar?n? Türkiye ba?lam?nda geçerli bir ?ekilde de?erlendirebildi?ini desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizi, iç tutarlılık yöntemi kullan?larak incelenmi?tir. Uysal ve Özcan (2011) taraf?ndan yürütülen çal??mada, ölçe?in genel ve alt boyutlar baz?nda yüksek düzeyde iç tutarlılık?a sahip oldu?u rapor edilmi?tir. Yüksek Cronbach's Alpha de?erleri, ölçek maddelerinin tutarlı bir ?ekilde aynı yapıyı ölçtü?ünü göstermektedir.

Elde edilen güvenirlik katsayılar?, TR-MIDAS'?n klinik uygulamalarda ve ara?tırmalarda stabil ve tutarlı sonuçlar üretebilecek nitelikte oldu?unu kan?tlam??t?r. Bu durum, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı klinisyenler taraf?ndan uyguland???nda benzer sonuçlar verme yetene?ini peki?tirmektedir.

Faktör Analizi

Miyokard ?nfarktüs Boyutsal De?erlendirme Ölçe?i'nin Türkçe versiyonunun yapısal geçerli?ini belirlemek amacıyla do?rulamalı ve/veya ke?fedici faktör analizleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in orijinal yapı?s?nda var olan boyutlar?n (fiziksel, psikolojik, sosyal) Türk örnekleminde de korundu?unu do?rulam??t?r.

Faktör analizi sonuçlar?, MI deneyiminin farklı boyutlar?n?n birbirinden ayrılabilir ancak birbiriyle ilişkili yapılar oldu?unu göstermi?tir. Bu ayrım, hem?irelik müdahalelerinin her bir boyuta özgü olarak hedeflenmesine olanak tanır ve ölçe?in teorik yapı?s?nı güçlendirir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Uyarlama ve Geçerlik/Güvenirlik Çal??mas?)

Format: Bildirime dayal? psikometrik öz bildirim ölçe?i

Mevcut Diller: Türkçe (TR-MIDAS), Orijinal dil (?ngilizce ya da ilgili orijinal dil)

Popülasyon Grubu: Kardiyak hastalar

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Özellikle Miyokard ?nfarktüsü geçirmi? hastalar)

Popülasyon Detaylar?: Akut Miyokard ?nfarktüsü tan?s? alm?? ve iyile?me sürecindeki bireyler.

Test Metodolojisi: Hastalar?n MI sonras? deneyimlerini belirli bir derecelendirme sistemi üzerinden de?erlendirmesini içerir (Orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi bo? b?rak?lm?? olsa da, tipik olarak Likert tipi bir derecelendirme kullan?l?r).

Anahtar Kelimeler

Boyutsal De?erlendirme, MI Sonras? Ya?am, Rehabilitasyon, Güvenirlik, Geçerlik, Ölçek Uyarlamas?, Hem?irelik Ara?t?rmalar?

Yazarlar ve ?leti?im Bilgileri

Sorumlu Yazar: Hilal Uysal

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im Adresi (Sorumlu Yazar): hilaluysal@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Testin Geli?tirme/Uyarlama Y?l?: 2011

?zinler ve Ücret: Kullan?m izinleri için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ücret bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

PDF Kayna??: Ölçe?in uyarlama çal??mas?na ait orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: turkish-version-of-myocardial-infarction-dimensional-assessment-scale-tr-midas-toad.pdf

Referanslar

Uysal, H., & Ozcan, ?. (2011). A Turkish version of myocardial infarction dimensional assessment scale (TR-MIDAS): reliability-validity assesment. *European Journal of Cardiovascular Nursing*, 10(2), 115-123. DOI: 10.1016/j.ejcnurse.2010.05.007

Miyokard ?nfarktüs Boyutsal De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri orijinal kaynakta sa?lanmam??t?r. Bu bölüm, maddeler sa?land???nda eklenmek üzere b?rak?lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM